

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. декана факультету
міжнародних економічних
відносин та туристичного
бізнесу

Тетяна ПРОЩАЧЕНКО

2023 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

«Управління зовнішньоекономічною діяльністю»

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський)

галузь знань _____ 29 «Міжнародні відносини»

спеціальність _____ 292 «Міжнародні економічні відносини»

освітня програма _____ Міжнародна логістика і митна справа

вид дисципліни _____ обов'язкова

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2023 / 2024 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
"29" серпня 2023 року, протокол № 1

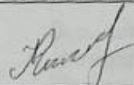
РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: к.е.н., доцент кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова Григорова-Беренда Лариса Іванівна

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура Голікова

Протокол від "28" серпня 2023 року № 1

Завідувач кафедри міжнародних економічних відносин імені Артура

Голікова

(підпис)

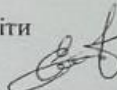
Надія КАЗАКОВА

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародна логістика і митна справа» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

Гарант освітньо-професійної програми «Міжнародна логістика і митна

справа»

за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

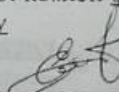
(підпис)

Олена ХАНОВА

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу назва факультету, для здобувачів вищої освіти якого викладається навчальна дисципліна

Протокол від "29" серпня 2023 року № 1

Заст. голови науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

(підпис)

Олена ХАНОВА

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Управління зовнішньоекономічною діяльністю» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародна логістика і митна справа» підготовки фахівців

першого (бакалаврського) рівня

(назва рівня вищої освіти)

спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни

Метою дисципліни «Управління зовнішньоекономічною діяльністю» є засвоєння теоретичних основ та набуття практичних компетентностей і навичок, комплексних знань щодо забезпечення економічної ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Завданнями вивчення дисципліни «Управління зовнішньоекономічною діяльністю» є

- формування наступних загальних компетентностей:

ЗК3. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.

ЗК4. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6. Здатність спілкуватися іноземними мовами.

ЗК7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК9. Уміння бути критичним та самокритичним.

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК11. Здатність працювати в команді.

ЗК12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності..

- формування наступних фахових компетентностей:

ФК1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.

ФК2. Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних економічних відносин з урахуванням їх основних форм, застосовувати теоретичні знання щодо функціонування та розвитку міжнародних економічних відносин.

ФК3. Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.

ФК4. Здатність обґрунтовувати особливості реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ФК5. Здатність здійснювати комплексний аналіз та моніторинг кон'юнктури світових ринків, оцінювати зміни міжнародного середовища та вміти адаптуватися до них.

ФК6. Здатність аналізувати міжнародні ринки товарів і послуг, інструменти та принципи регулювання міжнародної торгівлі.

ФК7. Здатність аналізувати теорії та механізми реалізації міжнародних валютно-фінансових і кредитних відносин.

ФК8. Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними, у тому числі, логістичних.

ФК9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

ФК10. Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.

ФК11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків

ФК12. Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

ФК13. Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах.

ФК14. Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.

ФК15. Здатність застосувати методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ФК16. Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

1.3. Кількість кредитів – 3

1.4. Загальна кількість годин – 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
3-й	
Семестр	
5-й	
Лекції	
32 год.	
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	
Лабораторні заняття	
Самостійна робота	
42 год.	
в т.ч. Індивідуальні завдання (контрольна робота)	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

ПРН1. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, усвідомлюючи необхідність навчання впродовж усього життя, у тому числі в сфері міжнародної логістики та митної справи, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін.

ПРН2. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземними мовами усно і письмово, фахово використовувати економічну термінологію.

ПРН3. Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.

ПРН4. Систематизувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на них (у тому числі міжнародної логістики та митної справи); формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

ПРН5. Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.

ПРН6. Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.

ПРН7. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПРН8. Розуміти, виділяти й описувати нові явища, процеси й тенденції глобального розвитку, механізми й інструменти реалізації економічної політики та світових інтеграційних / дезінтеграційних процесів, у тому числі та євроатлантичної інтеграції

ПРН9. Розуміти і вміти застосовувати, відповідно до інших вимог освітньої програми, сучасні теорії та методи розв'язання спеціалізованих складних задач і практичних проблем у сфері міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталу, міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин, мобільності людських ресурсів, міжнародного трансферу технологій у міжнародної логістики та митної справи.

ПРН10. Ідентифікувати та виокремлювати особливості функціонування суб'єктів міжнародних відносин та моделей їх економічного розвитку.

ПРН11. Обґрунтовувати власну думку щодо конкретних умов реалізації форм міжнародних економічних відносин на мега-, макро-, мезо- і мікрорівнях.

ПРН12. Здійснювати комплексний аналіз складних економічних систем, у тому числі, міжнародної логістики та митної справи, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати оцінки результативності їх функціонування.

ПРН13. Підбирати і вміло застосовувати аналітичний інструментарій дослідження стану та перспектив розвитку окремих сегментів міжнародних ринків товарів і послуг з використанням сучасних знань про методи, форми й інструменти регулювання міжнародної торгівлі.

ПРН14. Розуміти і застосовувати теорії, принципи, засоби й інструменти реалізації міжнародних валютно-фінансових та кредитних відносин.

ПРН15. Визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних економічних відносин різного рівня та налагоджувати комунікації між ними.

ПРН16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства, у тому числі, міжнародної логістики та митної справи, у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

ПРН18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

ПРН19. Розуміти та застосовувати чинне законодавство, міжнародні нормативні документи і угоди, довідкові матеріали, чинні стандарти і технічні умови тощо у сфері міжнародних економічних відносин, у тому числі, міжнародної логістики та митної справи.

ПРН20. Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин, у тому числі в сфері міжнародної логістики та митної справи.

ПРН22. Застосовувати відповідні методи, правила і принципи функціонування міжнародних економічних відносин, у тому числі, міжнародної логістики та митної справи, для розвитку зовнішньоекономічної діяльності України.

ПРН23. Усвідомлювати необхідність навчання впродовж життя з метою підтримки професійної компетентності на високому рівні.

ПРН24. Обґрунтовувати вибір і застосовувати інформаційно-аналітичний інструментарій, економіко-статистичні методи обчислення, складні техніки аналізу та методи моніторингу кон'юнктури світових ринків, у тому числі, міжнародної логістики та митної справи.

ПРН25. Презентувати результати дослідження на базі яких, розробляються рекомендації та заходи з адаптації до змін міжнародного середовища

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Зовнішньоекономічна діяльність: сутність, значення, регулювання і управління

Тема 1. Сутність та показники зовнішньоекономічної діяльності

Зовнішньоекономічна діяльність. Предмет, суб'єкти, об'єкти ЗЕД. Принципи ЗЕД. Правові основи здійснення ЗЕД. Форми зовнішньоекономічних зв'язків. Зовнішньоекономічний комплекс країни. Експорт товарів. Імпорт товарів. Режими найбільшого сприяння. Національні режими. Спеціальні режими здійснення ЗЕД.

Тема 2. Система регулювання ЗЕД в Україні

Зовнішньоекономічна політика. Протекціонізм. Лібералізація зовнішньоекономічних відносин. Управління ЗЕД. Структура регулювання ЗЕД. Суб'єкти регулювання ЗЕД. Державні органи регулювання ЗЕД. Органи місцевого регулювання ЗЕД. Функції органів управління ЗЕД. Торгово-промислові палати. Методи регулювання ЗЕД.

Тема 3. Митно - тарифна система регулювання ЗЕД

Тарифне регулювання ЗЕД. Єдиний митний тариф. Митні конвенції. Завдання і функції митних органів. Мито. Класифікація мит. Митна вартість. Функції митної вартості. Методи розрахунку митної вартості. Митні режими. Митне оформлення. Митний контроль. Основні митні документи.

Тема 4. Нетарифні методи регулювання ЗЕД

Нетарифні методи. Заборона експорту й імпорту. Квотування. Ліцензування. Механізм реалізації квот та ліцензій. Технічні бар'єри. Заходи, пов'язані з виконанням митних формальностей. "Добровільні" обмеження експорту. Антидемпінгові заходи. Імпортний депозит. Експортні субсидії.

Розділ 2. Організація та техніка проведення зовнішньоторговельних операцій

Тема 5. Сутність і структура зовнішньоекономічного контракту

Зовнішньоторговельний контракт. Етапи реалізації зовнішньоекономічної операції. Оферта. Базисні умови поставки «Інкотермс – 2020».

Тема 6. Міжнародний науково – технічний обмін на комерційній основі

Інтелектуальна власність. Об'єкти інтелектуальної власності. Патент. Винахід. Промислові зразки. Корисні моделі. Копірайт. Ноу-хау. Товарна марка. Товарний знак. Найменування країни-походження товару. Ліцензійні угоди. Роялті. Паушальний платіж. Інжиніринг. Консалтинг. Технічне обслуговування.

Тема 7. Транспортне забезпечення ЗЕД

Види перевезень. Особливості міжнародних перевезень. Морські перевезення. Трампові перевезення. Чартер. Фрахт. Лінійні перевезення. Автомобільні перевезення. Перевезення залізницею. Повітряний транспорт. Транспортні документи. Міжнародні транспортні коридори.

Тема 8. Міжнародні розрахунки у ЗЕД

Валютні умови зовнішньоторговельних контрактів. Валюта ціни. Валюта платежу. Захисні валютні застереження. Фінансові умови зовнішньоторговельних контрактів. Види платежу. Форми розрахунку. Авансовий платіж. Банківський переказ. Акредитивна форма розрахунку. Інкасова форма розрахунку. Міжнародні банківські гарантії.

Тема 9. Міжнародні організації які регулюють ЗЕД.

Основні принципи і правила ГАТТ / СОТ.

СОТ: місія організації. Історія створення і сучасна структура організації.

Діяльність інших міжнародних організацій які регулюють ЗЕД.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	ср	л		п	лаб	інд	ср	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
РОЗДІЛ 1. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ: СУТНІСТЬ, ЗНАЧЕННЯ, РЕГУЛЮВАННЯ І УПРАВЛІННЯ												
Разом за розділом 1	40	1 6	8			16						
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ТЕХНІКА ПРОВЕДЕННЯ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ												
Разом за розділом 2	50	1 6	8			26						
Усього годин	90	3 2	1 6			42						

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Сутність та показники зовнішньоекономічної діяльності	2	
2	Тема 2. Система регулювання ЗЕД в Україні	2	
3	Тема 3. Митно - тарифна система регулювання ЗЕД	2	
4	Тема 4. Нетарифні методи регулювання ЗЕД	2	
5	Тема 5. Сутність і структура зовнішньоекономічного контракту	2	
6	Тема 7. Транспортне забезпечення ЗЕД	2	
7	Тема 8. Міжнародні розрахунки у ЗЕД	2	
8	Тема 9. Міжнародні організації які регулюють ЗЕД	2	
	Разом	16	

5. Завдання для самостійної робота

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Опрацювання конспекту лекцій, вивчення рекомендованої літератури за темами, які розглядаються в курсі	16	
2	Підготовка до практичних занять, доопрацювання та оформлення результатів практичних завдань, підготовка до виступів на заняттях	20	
5	Підготовка до підсумкового контролю	6	
	Разом	42	

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом

7. Методи навчання

Під час вивчення навчальної дисципліни застосовуються наступні методи навчання: лекція, як правило, у поєднанні з наочною демонстрацією (презентація), пояснення, дискусія, практичні завдання, спільний пошук вирішення проблеми, робота з науковою літературою, консультування, самостійна робота в тому числі в дистанційному курсі.

8. Методи контролю

Оцінювання знань здобувачів з дисципліни «Управління зовнішньоекономічною діяльністю» передбачає всі види занять, передбачених навчальним планом. Під час вивчення дисципліни застосовуються такі методи оцінювання знань:

- поточний контроль* здійснюється на практичних заняттях під час усної співбесіди зі здобувачами за результатами виконання практичних завдань, перевірки розв'язання типових задач; перевірки розв'язання нетипових задач на використання знань в практичних ситуаціях;
- підсумковий контроль* передбачає проведення екзамену з усього курсу.

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання						Екзамен	Сума
Розділ 1		Розділ 2			Разом		
Ауди торна робот а (кейс- гра)	Прак тичне завда ння 1	Прак тичне завда ння 2	Прак тичне завда ння 3	Прак тичне завда ння 4	Прак тичне завда ння 5		
5	5	5	10	5	30	60	40

Здобувач вищої освіти допускається до підсумкового семестрового контролю з навчальної дисципліни, якщо він набрав не менше 20 балів з поточної успішності.

Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти за відповіді на питання поточного контролю

Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння певного матеріалу, вироблених навичок проведення розрахункових робіт, умінь самостійно опрацювати матеріали, здатності осмислити зміст теми чи розділу, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентація).

Якісними критеріями оцінювання виконання завдань поточного контролю є:

1. *Повнота відповіді або виконання завдання:*
  - елементарна;
  - фрагментарна;
  - повна;
  - неповна.
2. *Рівень сформованості логічних умінь:*
  - елементарні дії;
  - операція, правило, алгоритм;
  - правила визначення понять;
  - формулювання законів і закономірностей;
  - структурування суджень, доводів, описів.

Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти під час самостійної роботи

Якісними критеріями оцінювання виконання індивідуальних завдань студентами є:

1. Повнота виконання завдання:

- елементарна;
- фрагментарна;
- повна;

- неповна.
2. Рівень самостійності студента
- під керівництвом викладача;
  - консультація викладача;
  - самостійно.

3. Сформованість навчально-інформаційних умінь (роботи з підручником, володіння різними способами читання, складання плану, рецензій, конспекту, вміння користуватися бібліотекою, спостереження, експеримент тощо)

4. Сформованість навчально-інтелектуальних умінь (визначення понять, аналіз, синтез, порівняння, класифікація, систематизація, узагальнення, абстрагування, вміння відповідати на запитання, виконувати творчі завдання тощо);

5. Рівень сформованості фахових методичних вмінь (вміння застосовувати на практиці набуті знання):
- низький – володіння умінням здійснювати первинну обробку навчальної інформації без подальшого її аналізу;
  - середній – уміння вибирати відомі способи дій для виконання фахових завдань;
  - достатній – застосовує набуті знання у стандартних практичних ситуаціях;
  - високий – володіння умінням творчо-пошукової діяльності.

Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти за виконання практичної роботи № 5

Практична робота № 5 складається з двох частин: перша – опрацювання теоретичного питання, друга – виконання практичного завдання. Максимальна оцінка за виконання всього завдання – 30 балів.

Виконання завдань оцінюється за такими критеріями:

- 1) теоретичне питання:
  - повнота й ґрунтовність викладу;
  - аргументованість тверджень;
  - суб'єктне усвідомлення змісту;
  - термінологічна коректність;
- 2) практичне завдання:
  - технологічна грамотність;
  - методична грамотність;
  - обґрунтованість висновків;
  - правильність оформлення.

Шкала оцінювання практичного завдання № 5

Кількість балів	Теоретичне питання	Практичне завдання
25-30	Повне засвоєння та суб'єктне усвідомлення матеріалу. Твердження чітко аргументовані. Продемонстровано термінологічну грамотність	Продемонстровано методичну й технологічну грамотність. Методичні рішення повністю обґрунтовано. Оформлення відповідає вимогам.
20-24	Повне засвоєння матеріалу, але недостатнє суб'єктне його усвідомлення. Нечітка аргументація тверджень. Часткова термінологічна некоректність.	Наявність незначних методичних і технологічних помилок, а також помилок в оформленні роботи. Методичні рішення обґрунтовано.
10-19	Часткове засвоєння матеріалу, суб'єктне його не усвідомлення. Аргументація відсутня. Термінологічна неграмотність.	Наявність значної кількості методичних і технологічних помилок, а також в оформленні роботи.
0-9	Теоретичний матеріал не засвоєно. Аргументація відсутня. Термінологічна неграмотність.	Методична й технологічна неграмотність. Неправильне оформлення роботи.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали

		оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Закон України “Про зовнішньоекономічну діяльність” (Сервер ВР України www.rada.gov.ua)
2. Митний кодекс України (Сервер ВР України www.rada.gov.ua)
3. Беренда С.В., Григорова-Беренда Л.І. **Управління ЗЕД: дистанційний курс.** // Навчально-методична праця. - Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2022-2023. Режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5900>
4. Гобела В. В. Управління зовнішньоекономічною діяльністю & Management of Foreign Economic Activity : навчальний посібник. Львів : ЛьвДУВС, 2021. - 244 с. Режим доступу: http://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3732/1/%D0%B3%D0%BE%D0%B1%D0%B5%D0%BB%D0%B0_21-05-21.pdf
5. Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: навч. посіб./ уклад.: А. Р. Дунська, Г. П. Жалдак. -Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. - 64 с.
6. Калінеску Т. В. Митний менеджмент : навч. посіб. / Т. В. Калінеску, Ю. А. Романовська, О. М. Антіпов ; Східноукр. нац. ун-т ім. Володимира Даля. – Северодонецьк : Вид-во СХУ ім. В. Даля, 2015. – 371 с.
7. Козак Ю. Зовнішньоекономічна діяльність: навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2018. – 292 с.
8. Мельник Т. М. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності : підруч. для студентів ВНЗ / Т. М. Мельник, О. В. Дьяченко, О. В. Зубко ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. А. А. Мазаракі ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – Київ : КНТЕУ, 2014. – 599 с.
9. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник / О. П. Гребельник. - 5-те вид., перероб. та допов.; Університет ДФС України. - Ірпінь: 2019. - 410 с.
10. Тюріна Н.М. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навчальний посібник / Н.М. Тюріна, Н.С. Карвацка. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 408 с.
11. Хрупович С.Є. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навчальний посібник для студентів усіх форм навчання напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства», спеціальності: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» / Світлана Хрупович. – Тернопіль, 2017.- 137 с.

Допоміжна література

1. Беренда С. В. Онлайн продажі як ефективний інструмент виведення «товарів розкоші» національних виробників на міжнародні ринки, на прикладі виробів з хутра / С. В. Беренда, Г. О. Григорова // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм». – 2017. – №. 6. – С. 8-14.
2. Беренда С.В., Дашевський С. Сертифікація імпорتنих та експортних товарів як метод нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності України // «Інституційні зміни глобальної господарської системи»: збірник наукових праць міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених та студентів (30 березня 2013р. м. Харків). – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2013. – С. 8-12.
3. Вишневецька, Л. І. Митна статистика [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л. І. Вишневецька. - К. : Професіонал, 2008. - 352 с.
4. Дем'янюк, О. Б. Митне адміністрування [Текст] : навч. посіб. / Дем'янюк О. Б., Герцаківський С. Д. ; Терноп. нац. екон. ун-т, Каф. податків та фіскал. політики. - Тернопіль : ТНЕУ, 2016. - 327 с.
5. Ємченко, І. В. Експертиза в митній справі та міжнародній торгівлі [Текст] : тест. завдання для студентів спец. "Товарознавство та експертиза в митній справі" ОКР спеціаліст та ОС магістр ден. та заоч. (дистанц.) форм навчання / [Ємченко І. В., Барна М. Ю.] ; Укоопспілка, Львів. торг.-екон. ун-т. - Львів : Вид-во Львів. торг.-екон. ун-ту, 2016. - 43 с.
6. Завербний, А., Залізна, Л., & Жук, О. (2023). Особливості формування методів прийняття рішень вітчизняними підприємствами у зовнішньоекономічній діяльності: інформаційний аспект. Економіка та суспільство, (50). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-39>
7. Загородній А.Г., Вознюк Г.Л. Зовнішньоекономічна діяльність: Термінологічний словник. - К. : Кондор, 2017. - 168с.
8. ЗЕД: вихід на експорт, робота з митницею, міжнародні перевезення [Текст] : практ. керівництво / [редкол: О. Целуйко (шеф-ред.), В. Якимашенко, З. Омельницька]. - Дніпропетровськ : Баланс-Клуб, 2019. - 95 с.
9. Зовнішньоекономічна діяльність та митна справа: Збірник нормативних актів / Упорядник М.І. Камлик. - К: Атака, 2014. - 680 с.

10. Інститут митної вартості імпортованих товарів в Україні: актуальні питання та вектори розвитку [Текст] : [колект.] монографія / [В. М. Мельник та ін. ; упоряд.: Т. В. Руда, Л. Р. Прус] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, доц. І. Г. Бережнюка ; Держ. фіск. служба України [та ін.]. - Хмельницький : Мельник А. А., 2017. - 429 с.
11. Кунев Ю. Д. Визначення сутності та змісту основних митно-правових понять: митна справа, митне законодавство / Ю. Д. Кунев, Л. Р. Баязітов // Вісник Академії митної служби України. – Серія «Право». – 2013. – № 1 (10). – С. 7–14.
12. Левко, М. М. Митно-тарифне регулювання в системі забезпечення економічної безпеки держави [Текст] : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 21.04.01 / Левко Марія Миколаївна ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. - Львів, 2016. - 20 с. : рис., табл.
13. Мельник, Т. М. Митне регулювання зовнішньоекономічної діяльності [Текст] : підруч. для студентів ВНЗ / Т. М. Мельник, О. В. Дьяченко, О. В. Зубко ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. А. А. Мазараки ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - Київ : КНТЕУ, 2014. - 599 с.
14. Мережко, Н. В. Митна справа [Текст] : підручник / Н. В. Мережко, П. В. Пашко, О. В. Рождественський ; [за ред. П. В. Пашка] ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. - 571 с.
15. Митна справа [Текст] : підручник / [П. В. Пашко та ін.] ; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. П. В. Пашка ; Нац. ун-т держ. податк. служби України. - Ірпінь : Нац. ун-т ДПС України, 2015. – 575 с.
16. Митний кодекс України: практичні аспекти [Текст] : навч.-метод. посіб. / [О. Л. Василенко та ін. ; редкол.: А. Д. Войцещук та ін.] ; Держ. фіскал. служба України [та ін.]. - Тернопіль : ТНЕУ, 2016. - 515 с.
17. Повразюк, Р. В. Митна вартість в питаннях та відповідях з коментарем до розділу III Митного кодексу України [Текст] : станом на 1 берез. 2017 р. / Повразюк Р. В. - Київ : УПП, 2017. - 116 с.
18. Рум'янцев А.П., Рум'янцева Н.С. Зовнішньоекономічна діяльність: Навчальний посібник .-К.:ЦУЛ, 2014 .- 377с.
19. Тодошук, А. В. Підприємницькі митні ризики: особливості управління та аспекти регулювання [Текст] : монографія / А. В. Тодошук, Н. Ю. Подольчак ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2016. - 151 с.
20. Тоцька, Т. С. Митне оподаткування. Практикум [Текст] : навч. посіб. / Т. С. Тоцька ; Ун-т мит. справи та фінансів. - Дніпропетровськ : Акцент, 2016. - 127 с. - Бібліогр.: с. 121-123.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Верховна Рада України [Електронний ресурс] : офіційне інтернет-представництво. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua>
2. Державна митна служба України [Електронний ресурс]: <https://customs.gov.ua>
3. Державна податкова служба України [Електронний ресурс]: <https://tax.gov.ua>
4. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]: <https://www.ukrstat.gov.ua>
5. Державна установа “Офіс з просування експорту України”: <https://epo.org.ua>
6. Інтес [Електронний ресурс]: [сайт корпорації]. – Режим доступу: <http://www.intes.com.ua>
7. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур від 18 травня 1973 р. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_643
8. Про затвердження Порядку реалізації положень Митної конвенції про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП : Наказ Державної митної служби України від 5 березня 2004 р. № 172. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1036-01/page>
9. Український національний комітет міжнародної торгової палати [Електронний ресурс] : офіційне інтернет-представництво. – Режим доступу: <http://iccua.org>
10. International Chamber of Commerce [Електронний ресурс] : [organization’s website]. – Режим доступу: <http://www.iccwbo.org>
11. World Trade Organisation [Електронний ресурс] : [organization’s website]. – Режим доступу: <http://wto.org>

12. Особливості навчання за денною формою в умовах дії обставин непоборної сили

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/розпоряджень ректора або за змішаною формою навчання або повністю дистанційно в синхронному режимі.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких обмежень з заборonoю відвідування ЗВО студентам надається можливість скласти екзамен **дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Управління зовнішньоекономічною діяльністю» (режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5900>).